

Hvis vi ikke bekæmper vores dæmoner, sætter vi fællesskabet over styr

Vi har alle dæmoner at kæmpe med, siger generalsekretær i Brobyggerne Özlem Cekic om søndagens tekst, hvor Jesus driver en dæmon ud af en stum **før søndagen**

Matilda Lyager Hanscomb

hanscomb@k.dk

● Hvad er den vigtigste pointe i dagens tekst?

For mig er den vigtigste pointe, at vi alle har nogle dæmoner, vi kæmper med. Det kan være alt fra fordomme og intolerance til utålmodighed og misundelse. Det er en kamp, der varer hele livet ud, og det sætter en streg under, at intet menneske er perfekt eller nogen-sinde bliver det.

● Hvis du skulle prædike over bibelstykket, hvem ville du så lade teksten handle om?

Den ville handle om sammenhold. Det er et rigtig vigtigt udsagn, som Jesus kommer med, når han siger, at "ethvert rige i splid med sig selv lægges øde, og hus falder over hus". Jeg vil sætte fokus på en sag fra Helsingør, hvor nogle ukrainske mødre insisterer på, at skolen skal fyre en dansk-russisk lærer, udelukkende fordi hun har russiske rødder. Skal vi give efter? Her er sammenholdet vigtigt i forhold til de demokratiske principper. Hvis vi stille og roligt begynder at sælge ud, tror jeg faktisk også, at hus vil falde over hus.

● Hvordan lægger teksten op til, at man personligt kan handle anderledes?

For mig handler teksten om at dyrke selvrefleksion. Jo klogere man bliver, des større bevidsthed får man også om, hvor lidt man egentligt selv ved. I søndagens tekst lærer Jesus os, at det fungerer på samme måde med vores dæmoner. Jo bedre vi bliver til at uddrive dem og se dem, des flere synes der også at være. Det er, som om at jo "renere", man bliver, des mere sårbar bliver man. Jeg tror, det hænger sammen med, at vores bevidsthed bliver skarpere, når vi udvikler os som mennesker.

● Hvilke overraskelser, som alle måske ikke får øje på, vil du gerne pege på i fortællingen?

Da jeg læste teksten, gik det op for mig, hvor dybt forbundet mennesket er med samfundet. Det lyder måske lidt banalt, men jeg tror, at Jesus forsøger at gøre opmærksom på, hvor stor en skade vores dæmoner kan gøre – ikke alene for vores nærmeste, men for hele samfundet. For eksempel fordømmenes dæmoner, som når fremmede mennesker på sociale medier overskrider hinandens grænser. Først når man gør rent i

◆ Özlem Cekic lavede sin forening Brobyggerne "i en bevidsthed om, at man altid kan blive klogere – og konfrontere sine egne dæmoner", som Jesus fortæller om i søndagens tekst. – Foto: Linda Kastrup/Ritzau Scanpix.

sit eget indre hus, kan man styrke fællesskabet.

● Er der noget i dit eget liv, som du synes bliver sat i relief af tekststykket?

Jeg har erfaring med hadbeskeder, som dannede grundlaget for min forening Brobyggerne. Den lavede jeg i håbet om at samle og i en bevidsthed om, at man altid kan gøre det bedre og blive klogere – konfrontere sine egne dæmoner. Hvis vi ikke selv konstant arbejder på at blive bedre til at se vores dæmoner, risikerer vi at sætte fællesskabet over styr. Man er nødt til at kigge indad og spørge sig selv: Er man den, der spred, eller er man den, der samler. Engang spredte jeg langt mere, end jeg samlede, men det forsøger jeg at råde bod på nu.

● Hvem har lært dig mest om Bibelen i dit liv?

Det er Bent Melchior, der var overrabbiner i det jødiske samfund. Selvom vi var fra hver vores religion, lærte jeg enormt meget af hans store teologiske og religionshistoriske indsigt. Især da vi rejste rundt for at holde foredrag om brobygning i danske kirker, havde jeg fornøjelsen af at høre Bents små forelæsninger om Bibelen og de ligheder og forskelle, religionerne havde.

● Hvilken bibelsk fortælling har haft størst betydning for dig?

De fortællinger, som går igen i flere religioner, har jeg altid holdt mere af end alle de andre. Der er noget genkendelighed, som på en måde understreger, at der er en Gud, som går på tværs. Jeg har kaldt min søn for Yusuf – og fortællingen om Josef går igen både i Bibelen, Toraen og Koranen. Genkendeligheden i de fortællinger viser, at vi har meget mere tilfælles, end vi tror.

● Har du en særlig bibelsk sætning, som har betydet meget for dig?

Passagen om at elske sine fjender fra Matthæusevangeliet. På den ene side er dens idealistiske budskab nærmest umuligt at leve op til. På den anden side er det et fyrtårn, hvis lys man kan gøre sig umage med at følge.

● Skal du have et bibelcitát på din gravsten eller i din dødsannonce?

Ikke et bibelcitát, men jeg kunne godt tænke mig, at der stod, at jeg forsøgte at gøre mig umage. Mennesket er fejlbart, men vi kan godt gøre os umage og forsøge at gøre verden til et bedre sted. Bent Melchior blev engang spurgt af Kristeligt Dagblad, hvad han ville huskes for, og han svarede, at han ville huskes som en, der gjorde sig umage for at gøre verden bedre. Det er et helt fantastisk citát, og jeg bestræber mig på at gøre det samme.

● Hvor tit går du i kirke?

Faktisk ret ofte. Jeg holder virkelig mange foredrag i landets kirker.

● Hvad har været din bedste oplevelse med en gudstjeneste?

Den smukkeste oplevelse var, da jeg var

Özlem Cekic

Født i 1976 i Ankara, Tyrkiet. Kom til Danmark som 10-årig og voksede op på Vesterbro i København. Generalsekretær for "Brobyggerne – Center for Dialogkaffe".

Tidligere sygeplejerske og medlem af Folketinget for SF fra 2007 til 2015. Er forfatter til flere bøger som "Fra Føtex til Folketinget", "Hvorfor hader han dig, mor?" og senest "Tak for kaffe – Den svære kunst at tale sammen".

Er gift og har tre børn.

Søndagens tekst

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Engang var Jesus ved at uddrive en dæmon, som var stum. Da dæmonen var faret ud, begyndte den stumme at tale, og folkeskarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde: "Det er ved dæmonernes fyrste, Beelzebul, at han uddriver dæmonerne." Andre ville sætte ham på prøve og krævede et tegn fra himlen af ham. Men da Jesus kendte deres tanker, sagde han til dem: "Ethvert rige i splid med sig selv lægges øde, og hus falder over hus. Hvis nu også Satan er kommet i splid med sig selv, hvordan kan hans rige så bestå? I siger jo, at jeg uddriver dæmonerne ved Beelzebul. Men hvis jeg driver dæmonerne ud ved Beelzebul, ved hvem uddriver jeres egne folk dem så? Derfor skal de være jeres dommere. Men hvis det er ved Guds finger, at jeg driver dæmonerne ud, så er Guds rige jo kommet til jer. Når en stærk mand fuldt bevæbnet vogter sin gård, kan hans ejendele være i fred. Men kommer der en, der er stærkere, og overvinde ham, tager han straks alle de våben, som den anden havde sat sin lid til, og fordeles byttet. Den, der ikke er med mig, spred, og den, der ikke samler med mig, spred. Når den urene ånd er drevet ud af et menneske, flakker den om i øde egne og søger hvile, men uden at finde den. Så siger den: Jeg vil vende tilbage til mit hus, som jeg er drevet ud af. Og når den kommer, finder den det fejlet og prydet. Så går den ud og tager syv andre ånder med, værre end den selv, og de kommer og flytter ind dér. Og det sidste bliver værre for det menneske end det første."

LUKASEVANGELIET 11, 14-28

til mindehøjtidelighed for ofrene på Utøya i domkirken i København. Der var repræsentanter for hele verden. Idet jeg trådte ind i kirken, kom den norske ambassadør og krammede mig, til trods for at vi slet ikke kendte hinanden, og der var en norsk operasanger, som sang "Kingsatt av fiender". Baggrundstæppet var så trist, voldsomt og alvorligt. Alligevel sad vi der på tværs af alle mulige religioner og bad sammen. Det var en stærk oplevelse. ■

Man ønskede, at prædikenen aldrig ville slutte

Som kirkegænger fik man god åndelig føde i Egedal Kirke nord for København, men prædikenen måtte godt have været længere

anmeldelse

Katinka Langdahl

kirke@k.dk

Sneen knasede under skoene, da jeg i forårssolen gik op til Egedal Kirke nord for København anden søndag i fasten.

Der var allerede mødt mange op, da jeg fandt en plads bagest i kirken og kiggede rundt i det fine, lyse rum. Kirken var hvid, enkel og med kirkebænke af lyst træ. Fra loftet hang lamper, der lignede fine, funkende stjerner. Alteret var smykket i guld med et kors hængende fra loftet, også i guld. Det er godt at mærke kirken med øjnene, når man træder ind i et nyt kirkerum, og falde til i omgivelserne, så man kan give sig helt

hen til ord og musik og lade sig lede af liturgien.

Gudstjenesten indledtes med korsang, og der faldt ro over kirken. I en lille time blev den kana'anæiske kvinde i søndagens tekst hovedingrediens i gudstjenestens sammenkog af indlevelse, taknemmelighed og inderlighed.

Som en forsmag på teksten bad præsten indledningsvist for, at Gud måtte "lade os have tro som den kana'anæiske kvinde", og afslutningsvis sang vi om hende, "troens mor", i Niels Johansens tekst, der var uddelt på ark før gudstjenesten. Gudstjenesten var særdeles sammenhængende og formåede at forkynde evangeliet og cementere den barriereløse kærlighed, tro og længsel, som kvindens hjertebeden og Jesu helbredelse er udtryk for.

Prædikenen udfoldede den tak og ære, vi skylder den kana'anæiske kvinde for, at troen ikke blot er for Israels hus – men for alle. Prædikenen gav dog også anledning til selvtransagelse, idet den udstillede, hvordan vi – ligesom disciplene – vurderer hinanden og ringeager det, der bryder ind i vores tro og kultur. Prædikenen hylde i stedet "den store tro", kvindens urtro. Det er

en tro, der står uden for kulturel, institutionaliseret ramme, undervisning og opdragelse, men også en tro, hvor lidenskab og lidelse er i tæt forbindelse.

Ligesom vi i denne uge har hyllet beundringsværdige forgangskvinder på Kvindernes Internationale Kampdag den 8. marts, hylde vi i Egedal Kirke den kana'anæiske kvinde, der med præstens ord "brød ind for at bryde

ud", da hun råbte ad disciplene og Kristus og brød ud af sin rolle som kvinde stående uden for Israels hus.

Budskabet om den kana'anæiske kvinde og hendes tro af livets nød var formidlet i særklasse. Man forsvandt ind i prædikens farver og afkroge og ønskede, at den aldrig ville slutte. Men selv i Egedal Kirke vokser træerne desværre ikke ind i himlen.

◀ "Det var en noget anden oplevelse end de noget mekaniske altergange, man sommetider oplever, hvor man servicerer som på en fyldt brunchrestaurant, der har dækket bord til for få gæster," skriver Katinka Langdahl.

– Foto: Wikimedia Commons.

Præsten præsenterede kort to andre teologisk interessante emner: først motivet med forbandelse og sygdom med kvindens datter, der plages af en dæmon – men her afbrød hun sig selv og konkluderede hurtigt, at "det lader vi ligge". Herefter nævntes miraklerne og helbredelsen af datteren – et andet spændende og opslugende emne – men igen konkluderede præsten hurtigt, at "det lader vi ligge".

Man sad tilbage på kirkebænken, som havde nogen læst højt fra et stort, lækkert menukort og efterfølgende sagt, at de desværre kun serverer dagens ret. Dagens ret var bestemt ikke dårlig, men det var svært ikke at føle sig en smule skuffet, når man vidste, hvad man i øvrigt gik glip af. Der er vel ikke andet for end at komme igen.

Mange sad med lukkede øjne i løbet af gudstjenesten, både under salmer og i bøn. Der var en særlig indlevelse og et nærvær, og på trods af den rolige stemning var der plads til, at nogle undervejs rejste sig og gik ud for en stund.

Da vi gik til nadverbordet, sluttede præsten med at læse et par strofer fra "Ørenlyd", der en samling af bønner og digte. Efter hver uddeling af sakramenterne læste hun et par nye strofer, og man rejste sig efter nadver fra knæfaldet opslugt, indfanget og fyldt op af ord, vin og brød. Det var en noget anden oplevelse end de noget mekaniske altergange, man sommetider oplever, hvor man servicerer som på en fyldt brunchrestaurant, der har dækket bord til for få gæster.

Gudstjenesten i Egedal var åndelig føde, og jeg gik derfra med evangeliet og ordene om den kana'anæiske kvinde, der både talte til hjertet og hjernen. Jeg glæder mig til næste gang. ■

Gudstjeneste i Egedal Kirke på anden søndag i fasten, den 5. marts. Præst: Anette Nybo.